

د دوست هیواد ترکیې سفیر د مالیې له وزیر سره د افغانستان او ترکیې د اړیکو پر لا پراختیا خبرې وکړې

ترکیه یوازینی هیواد دی چې د تحول په موده کې د افغانستان ترڅنګ ودرېدی، خپل فعالیتونه یې روان وساتل او د دې هیواد له لوري د روانو پراختیایي او نوري پروژو چاري هم دوام لري.

اخبار مهم هفته

د هلمند بۇست د نباتي غوړيو او پنبې دولتي شرکت د مدیره پلاوي ناسته ترسره سول

ص ۳

افزایش صادرات افغانستان

ص ۲

جلسه هیئت مدیره شرکت دولتی آبرسانی و فاضلاب شهری، پلان سال مالی آینده این شرکت را در پرنسیپ مورد تأیید قرار داد

ص ۳

له ولایتي گمرکونو څخه د مالیې وزارت د پلټني لوی ریاست د تللي پلاوي موندني د گمرکونو لوی ریاست له مشرتابه سره شریکي سوې

ص ۴

په دې کتنه کې چې د مالیې وزارت یو شمېر رئیسانو او مسئولینو هم گډون کړی وو، دواړو لوریو له افغانستان سره د ترکیې هیواد پر مخکینو مرستو، په نوي اسلامي نظام کې د پوهني، سوداګرۍ، رغیزو چارو په برخه کې د مرستو، د سوداګرۍ پر پیاوړتیا، د افغان کادرونو پر روزلو، بشري مرستو، افغانستان کې پر پراخي پانګونې، پراختیایي پروژو او دیو شمېر نورو ورته مسایلو په تړاو خبرې ورسوې. د ترکیې سفیر جهاد ارګین ای وویل، چې ترکیه له افغانستان سره پخوانۍ او نه پرېکډونکې اړیکې لري او ترکان افغانانو ته د ورونیو په سترګه گوري.

انترنت فایبر نوری افغان تیلی کام وصل کونده افغانستان با جهان

سرچینه

وطني تولیداتو ته د حکومت په پاملرنه به اقتصادي وضعیت ښه سي

صادرات چې د یوه هیواد په اقتصادي وده کې کلیدي رول لري او کورنیو تولیداتو ته د ځان بسیاینې لپاره لاره هواروي نو له همدې کبله د افغانستان اسلامي امارت او په ځانګړې ډول د مالیې وزارت په هیواد کې دننه پر تولید سوي گول سلیخ لس سلنه محصول معاف کړي. د مالیې وزارت د پلان له مخې دا اقدام د کورنیو تولیداتو لپاره د نړیوال بازار د پراختیا او پر وارداتو باندي زموږ د هیواد د تکيې راکمولو او د اقتصادي وضعیت ښه کېدو په هدف سوی دی. له ملي سوداګرو سره دسوي ژمنې له مخې او دوی ته د اسانتیاوو برابرولو او مالي ځان بسیاینې ته د رسېدو لپاره به د اوسپنو ویلي کولو فابریکو فعالیتونه او چاري رواني وساتل سي او همداراز له دې وروسته د گول سلیخ پر صادراتو لس سلنه محصول معاف دی. دغه راز د مالیې وزارت مشرتابه او اړوندو مسئولینو د هیواد اقتصادي وضعیت او د صادراتو ودې ته په ځانګړې پاملرنه د یو نېک گام په پورته کولو سره هوکړه وکړه، چې په افغانستان کې تولید سوی گول سلیخ چې د مياشتې به ۱۰۰۰ ټنه یوازي پاکستان هیواد ته صادرېږي او د یوه ټن یوه به تر ۹۰۰ امریکایي ډالرو لوړه وي، له لس سلني محصول اخیستو پرته صادرېږي. په داسې حال کې چې تر دې مخکې د هیواد زړې اوسپني گاونډیو هیوادونو ته یو ټن د ۳۰۰ امریکایي ډالرو په شاوخوا ارزښت صادرېدی او د صنعت کارانو د پرلپسې غوښتنو پر اساس یې صادرات په کلکه ممنوع اعلان سول. دا چې پانګوال او ملي سوداګر زیانمن نه سي د پورتنۍ هوکړې له مخې به اوس د هیواد تولید سوی گول سلیخ د سیمي هیوادونو ته له ستونزي پرته صادرېږي. د افغانستان د نوي اسلامي حکومت له راتګ څخه وروسته د هیواد د زړو اوسپنو سوداګرو، صنعت کارانو او یو شمېر نورو لوړو پوړو دولتي چارواکو په ځانونو د مالیې وزارت له مشرتابه او مسئولینو سره په دې تړاو لیدني کتنې درلودې. د اوسپنو سوداګرو د زړو اوسپنو د صادراتو غوښتنه درلوده او په وړاندې یې بیا ملي صنعت کارانو ټینګار کاوه، چې د زړو اوسپنو صادراتو ته د اوسپنو ویلي کولو فابریکې چې شاوخوا ۵۰۰ میلیونه امریکایي ډالره پانګونه پرې سوې ده په ټپه ودروي، په لسگونو مزدورکاران به بیکاره او دا به د اقتصادي کمزورتیا په برخه کې یو بل پیل وي. د مالیې وزارت مشرتابه او مسئولینو د دواړو لوریو له نظرونو او وړاندیزونو اورېدو وروسته پرېکړه وکړه، چې د زړو اوسپنو صادراتو دي په کلکه بند سي. دغه راز د مالیې وزارت د مشرتابه له هدايت سره سم پرېکړه وسوه، چې د مالیې وزارت، صنعت کارانو او د اوسپنو د سوداګرو تر منځ دي یو درې گونی پلاوي وټاکل سي ترڅو د اوسپني ویلي کولو پر فابریکو باندي د زړو اوسپنو پلورلو لپاره یو مناسب قیمت وټاکل سي څو یو لوری هم زیان ونه ویني. که څه هم د زړو اوسپنو سوداګرو په دې وروستیو کې یو ځل بیا د مالیې وزارت له مشرتابه څخه غوښتنه وکړه، چې د زړو اوسپنو پر صادراتو دي ممنوعیت د لنډې مودې لپاره لغوه کړي او د یوې لنډې مودې لپاره دي د یادو اوسپنو د صادراتو اجازه ورکړي او تر څنګ دې د اوسپنو په قاچاق او ناقانونه صادراتو په کلکه بندیز ولګول سي. دوی څرګنده کړه، چې که چېرې حکومت د صنعت کارانو او د اوسپنو ویلولو شرکتونو ملاتړ وکړي، سره له دې چې واردات به راکم سي بلکه ډیرو هیوادوالو ته به د کار زمینه هم برابره سي او د صنعتي افغانستان په لوري به لوی گامونه پورته او ترڅنګ به یې پانګوال پراخي پانګونې ته لېوالتیا پیدا کړي. هېره دي نه وي چې د گول سلیخ پر صادراتو د لس سلني مالیې د معافولو ترڅنګ د نورو اوسپنو (گاډر، انګلارن او گول سلیخ) د تعرفې پر کمولو هم بحثونه روان دي.

د مالیې وزارت وزارت ملیه

په افغانستان کې د گمرکونو تاریخچه

افغانستان هغه هیواد دی چې ۵۰۰۰ کلن تاریخ لري، رسم او دود، مذهبونه، بېلابېل کلتورونه، لوی تمدن او د علم او کلتور قدامت لري.

که د افغانستان د تاریخ پانو ته وگورو معلومېږي چې دا لرغونی هیواد له پخوا څخه د سوداگریزو لارو د تقاطع مرکز او د ورینمو لارې د تېرېدو ځای وو، په همدې اساس هندي، چيني، فارسي او عربي سوداگر مجبور وه، چې له دې لارې څخه د تېرېدو په وخت کې یوه اندازه جنس، یوه اندازه وزن، یو عدد، یو من او یا هم یو جلد د هغه وخت د دود له مخې مسؤلینو ته ورکړي.

همدا اندازه چې د نقدي یا جنس په ډول د گمرکي محصول لپاره اخیستل کېدل په بېلابېلو وختونو کې په بېلابېلو نومونو لکه راه داري، دروازه داري، شهري داري، تنگه پولي، شپيته پو، لس پو او په داسې نورو نومونو یادېدل.

بلاخره د امیر شیر علي خان په وخت کې گمرک د چوپتره په نوم یاد سوو، تر ډېره گمرکي محصول په جنسي ډول هغه هم د لس پو له مخې اخیستل کېدی.

د مثال په توگه له لس منه غنمو څخه یو من او د لس توپه رخت څخه یو توپ د محصول په توگه اخیستل کېدی او په ځینو برخو کې محصول په نقدي ډول هم اخیستل کېدی.

په یادو عنوانونو کې کوم محصول اخیستل کېدی په ټوله کې یې عایداتي بڼه درلوده. سوداگر مجبور وه چې په هر بندر کې محصول ورکړي د دې تر څنګ ترانزېټي توکي او داخلي تولیدات چې له یو ښار څخه بل ښار ته لېږدول کېدل هم به یې محصول ورکوي.

د مثال په ډول یوه اندازه توکي به کابل ته راوړسېدل د محصول لپاره به د کابل گمرک ته ولېږدول سول او محصول به د صرفیاتو په نوم له یو بار او یا هم د سرانه په ډول اخیستل کېدی.

د گمرکونو وضعیت د امیر عبدالرحمن خان او حبیب الله خان د سلطنت په وخت کې له یو شمېر کمو بدلونونو پرته کوم بدلون ونه کړ.

خو له ۱۳۰۰ ه.ل کال وروسته او د مرحوم غازي امان الله خان د سلطنت په وخت کې د گمرکونو وضعیت د پخوا په پرتله بدلون وکړ په کار کې د اسانتیاوو لپاره او د خلکو له سرگرداني څخه د مخنیوي په موخه ټول محصولات به یو ځای راټولېدل او په ترتیب سره به د سیمو او ولایتونو د پراختیا لپاره په عادلانه ډول ویشل کېدل.

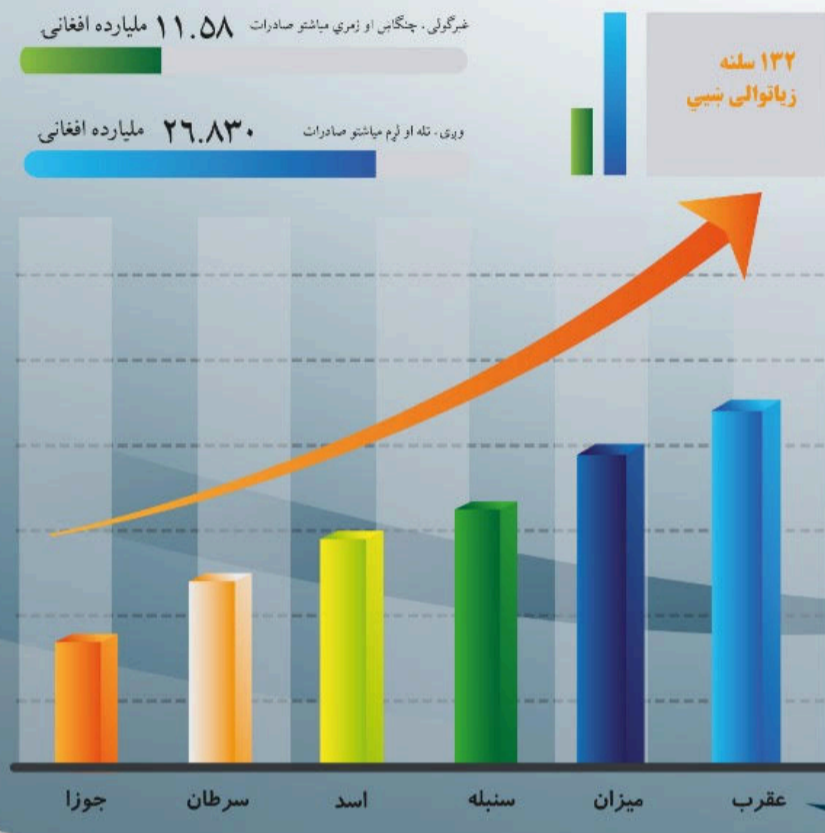
د گمرکي چارو د تر سره کولو دغه راز د بېلابېلو توکو او جنسونو لپاره د گمرکي محصول او گمرکي تعرفو د اخیستلو په موخه نظام لیکونه ترتیب او چاپ سول او یو ترکی کس د حسن افندي په نوم د گمرکي پرسونل د تربیې لپاره وگمارل سوو. له هغه وروسته محصول به په نقدي ډول د دولت خزانه ته تحویلېدی دا ډول گمرکي محصول په افغانستان کې حسن افندي را منځته کړ چې په هغه وخت کې د گمرک رئیس وو، په دې سیستم کې محصول د لس پو او شپيته یو څخه په ننی ډول یعنی فیصدي ورته وټاکل سول.

په تیرو وختونو کې گمرکي محصول په لاندي څلورو عنوانونو کې تیبیت سوی وو.

- ۱: داخلات (واردات)
 - ۲: اخراجات (صادرات)
 - ۳: عبورات (ترانزیت)
 - ۴: صرفیات (داخلي تولید سوي توکي یا هغه توکي چې په هیواد کې لېږد او رالېږد یې کېږي)
- یاد نظام لیک له دوه ځلي اصلاحاتو سره د نادرشاه د سلطنت په دوران کې په ۱۳۰۳ او ۱۳۰۵ کلونو کې چاپ او اجرا سوو او تر ۱۳۱۳ کلونو پوري د اجرا وړ وو، په ۱۳۱۳ کال کې د سوداگری وزارت د گمرک او تعرفې اصولپاڼه تدوین او اجرا کړه.

زموږ لیدلوری:

زموږ تصور دا دی څو د عوایدو راټولېدو، سوداگریزي اسانتیاوو، د پولو مدیریت او د ټولني ساتني په برخه کې د یوې ښې گمرکي ادارې په توگه د سیمي په کچه مبارز وکړو

د افغانستان صادرات ډېر سوي دي

www.mof.gov.af

afghanistanmof

می رسید اما با روی کار آمد نظام جدید و توجه خاصی ۱.۱.۱ به مسئله صادرات، در سه ماه نخست (سنبله، میزان و عقرب)، این ارقام به ۲۶.۸۳۰ میلیارد افغانی رسیده است که رشد % ۱۳۲ را در پی داشته است. بی تردید این تغییر چشمگیر نمایانگر توجه مسئولین دولت افغانستان را به امور اقتصادی و صادراتی کشور می باشد.

صادرات بخش مهمی از اقتصاد هر کشوری را تشکیل می دهد از این رو برای حمایت از بخشهای اقتصادی و دادن تسهیلات به آنها می تواند ابزاری مناسب برای رشد و توسعه شان باشد، ۱.۱.۱ از روز اول به صادرات کشور توجه خاص دارد که صادرات افغانستان نظر به نظام قبلی رشد قابل ملاحظه ای کرده است. و این به گونه ای است در سه ماه پیسن نظام قبلی (جوزا، سرطان و اسد)، مجموع صادرات افغانستان به ۱۱.۵۸۱ میلیارد افغانی

معرفی مالیه عمومی

بررسی عملیات و فعالیتهای مربوط به چگونگی انجام هزینه های دولتها، روش های جمع آوری در آمدها و نحوه اداره وجوه و منابع مالی است. یکی از مسائلی که فکر اقتصاد دانان امروز را بخود مشغول می کند و در تمامی کشورهای جهان، چه کشور های توسعه یافته و چه کشور های در حال توسعه موضوع داغ روز است و آن تحت عنوان مالیه عمومی است. دلیل اهمیت آن را می توان گسترش روز افزون وظایف دولت ها، گسترش نیازهای ملت ها و منابع محدود در حال کاهش کشور خلاصه کرد. و این باعث علم جدیدی بنام علم مالیه عمومی گردید.

ماهیت مالیه عمومی :

بیش از هرچیز، شناخت دولت و نقش دولت ها لازم و ضروری است. عوامل متعددی، ماهیت و اندازه مالیه عمومی در هر جامعه را تبیین می نماید که عبارت اند از:

۱. درجه و میزان حضور دولت در جامعه
۲. درجه توسعه و پیچیدگی اقتصاد جامعه
۳. بینش و نگرش حاکم بر جامعه
۴. شرایط خاص

تعریف مالیه عمومی یکی از موضوعاتی که مرز میان اقتصاد و سیاست است، موضوع مالیه عمومی است. معادل اصطلاح انگلیسی مالیه Tax است. که در معنای تدارک مالی

بکار گرفته می شود که در آن رابطه با یک فرد یا خانوار، یک شرکت و یا یک جامعه و یا در سطح بین المللی مورد استفاده قرار دارد. برخی از صاحب نظران اعتقاد دارند که مالیه عمومی بررسی عملیات و فعالیت های مربوط به چگونگی انجام هزینه های دولت ها، روشهای جمع آوری در آمدها و چگونگی نحوه اداره وجوه و منابع مالی است. حوزه مطالعاتی مالیه عمومی، هزینه های عمومی، در آمدهای عمومی و اداره وجوه و منابع مالی است. در مسیر حرکت و تحولات مالیه عمومی فرازهایی وجود دارد که می توان چهار فراز نام برد:

۱. فراز انقلاب صنعتی
۲. جنگ جهانی اول و بحران ۱۹۲۹ میلادی
۳. ایجاد شرکت های و موسسات اقتصادی بزرگ
۴. تحولات چند دهه اخیر

اهمیت مالیه عمومی

در تکامل جوامع بشری حضور جوامع بشری حضور دولتها چه از نظر کمی و کیفی در زمینه مسائل مختلف و اقتصادی و اجتماعی بطور مداوم افزایش یافته و این افزایش حضور طبیعتاً به افزایش اهمیت مالیه عمومی منجر شده است.

د هلمند بۇست د نباتي غوړيو او پنبې دولتي شرکت د مدیره پلاوي ناسته ترسره سول

د ماليې وزارت د استازي او د هلمند بۇست د نباتي غوړيو او پنبې دولتي شرکت د مدیره پلاوي د رئيس اديب الله محب په مشرۍ د ياد شرکت د مدیره پلاوي ناسته د دولتي شرکتونو د عمومي رياست د غونډو په تالار کي ترسره سول. په دې ناسته کي چي د مدیره پلاوي غړو او د دولتي شرکتونو د عمومي رياست يو شمېر مسؤلينو او رئيسانو هم گډون کړی وو، په پيل کي د هلمند بۇست د

نباتي غوړيو او پنبې دولتي شرکت د ۱۴۰۱ مالي کال پلان او تشکيل د ناستي گډونوالو ته وړاندي سوو. دغه راز په غونډه کي په دې وروستيو کي ياد شرکت ته د وراوښتو زيانونو د مجرايني، د اړتيا وړ توکو او تجهيزاتو په رانيونه، د کروندگرو د دانه لرونکي پنبې د اخیستې، د قیمت د تثبيت لپاره د دوراني پانگي او د توليدي کارونو په جريان کي د وړ کسانو او کارکوونکو د هڅوني

په موخه د شرکت رئيس ته د تشويقي صلاحيت پر ورکړه او يو شمېر نورو اړوندو مسایلو خبري وسوې. د مدیره پلاوي ناستي له هر اړخيزو بحثونو وروسته د هلمند بۇست د نباتي غوړيو او پنبې دولتي شرکت مالي پلان د سپما او لگښتونو کمولو په پام کي نيولو سره تائيد کړ.

جلسه هیئت مدیره شرکت دولتی آبرسانی و فاضلاب شهری، پلان سال مالی آینده این شرکت را در پرنسیپ مورد تأیید قرار داد

جلسه هیئت مدیره شرکت دولتی آبرسانی و فاضلاب شهری تحت ریاست محترم نعيم الدين عمر، رئيس هیئت مدیره آن شرکت در تالار عمومی ریاست عمومی شرکت های دولتی برگزار گردید.

در این نشست که اعضای هیئت مدیره و شماری از رؤسا و مسئولین ریاست عمومی شرکت های دولتی اشتراک داشتند، در رابطه به پلان سال مالی ۱۴۰۱ شرکت دولتی آبرسانی و فاضلاب شهری، ترتیب تشکیل جدید این شرکت بادر نظر داشت الزامات و مقتضیات جدید، منظوری بیلانس های شرکت از سال ۱۳۹۳ الی ۱۳۹۹، اتخاذ تصمیم در مورد پروژه های که کارهای آن در حال تکمیل است و دیگر مسائل مرتبط بحث و تبادل نظر صورت گرفت.

جلسه هیئت مدیره بعد از بحث های همه

پر عایداتو باندي د مالیاتو قانون

د مالیاتو نه تابع عایدات
خوارلسمه ماده:

لاندې ترلاسه سوي مبالغ پر عایداتو د مالیاتو تابع نه دي، د حقيقي او حکمي اشخاصو په اظهارليک کي نه شاملېږي.

- د حکومت لخوا بخشش، تحفي، انعامونه، جائزې او مکافات چي د بهرنيو دولتونو، نړيوالو مؤسسو يا غير انتفاعي مؤسسو لخوا د علمي، هنري، ادبي فعاليتونو، ټولنيز پرمختگ او نړيوال تفاهم د تقديرونو په منظور ورکول کيږي.
- د معلوماتو د زياتيدو يا د مسلکي او فني کفايت او ښودنو د اصلاح او ترقي په منظور سکالرشپونه، فيلوشپونه اونورې مرستې، ۳۰ د صحي او ټکر (تصادم) له بيمې اوديکارې د بيمې له گټو څخه عايد، ۴۰ د ژوند له بيمې څخه عايد چي له مړيني وروسته ورکول کيږي، ۵۰ له ټپ، ناروغۍ يا دحيثيت له اعادي څخه درايديد سوو زيانونو غرامات يا تلافی، ۶۰ استعراض ۷۰۰ د شرکتونو په واسطه د ونډې د سندونو او د پور (قرضې) د سندونو له صادرولو څخه لاسته پر راغلو عایداتو باندي د مالیاتو قانون ۱۴ ماده د هغو عايدو په اړه حکم کوي چي له ناخالصو عايدو څخه جلا کيل سوي دي. که چيري عايد په څرگند ډول جلا سوي نه وي نو په عادي عايدو کي شاملېږي.

مرستي، سوغاتونه او جاييزې په ښه ډول د دندو او غير معمولو خدمتونو د ترسره کولو په بدل کي اوبيا دلاسته راوړنو څخه د ستايني په موخه او په نورو ځانگړو حالاتو کي ورکول کيږي.

پورتنۍ يادي سوي مرستي، سوغاتونه او جاييزې د کارکوونکو د زيار ايستني او يا دهغوئ د ښو لاسته راوړنو د ستايني په بدل کي ورکول کيږي.

کلني بخشونه، اضافه کاري، بيا ورکړه (پس پر داخت) او نورې هغه گټي چي يوه کارکوونکي ته ورکول کيږي، د لاسته راوړونکي د ماليې وړ عايدو يوه برخه گڼل کيږي.

يوه کورنۍ چي د يوې پيښي له امله زيانمنه سوې ده له دولت څخه ۵۰۰۰ افغانۍ مرسته ترلاسه کوي. دغه ۵۰۰۰ افغانۍ د نوموړي کورنۍ د هېڅ يوه غړي په ماليې وړ عايدو کي نه شاملېږي. هغه مرستي او بخشونه چي دکورنيو او بهرنيو نهادونو لخوا ورکول کيږي د ماليې وړ نه دي.

له تحصيلي بورسونو او فيلوشپونو او يا له مسلکي او تخنیکي روزنيزو پروگرامونو څخه لاسته راغلي ټولي پيسې له ماليې څخه معاف دي ځکه دغه پيسې يواخي د سفر، استوگنې، ښوونې فیس، کتابونو او نورو لگښتونو لپاره ورکول کيږي. د يوه شخص هغه مبلغ چي د بيمې له شرکتونو څخه يې د زيانونو، مصيبتونو او ناروغيو له کبله يې د خپلي بيمې په بدل کي لاسته راوړي دي د ماليې تابع نه دي. د هغه بيمه سوي شخص لاسته راغلي مبلغ چي د هغه د مرگ څخه وروسته ترلاسه کيږي او پخوا يې د ژوند بيمه لرله، له ماليې څخه معاف دي.

هغه مبلغ چي د شخصي ټپونو، ناروغيو او يا نورو مصيبتونو په بدل کي تاديه کيږي د ماليې وړ نه دي. د پور له درکه لاسته راغلي عايد د ماليې وړ نه دي. هغه عايد چي د يو شرکت لخوا د پور د سند له پلور اوبيا د ونډې د سند د صادرولو له درکه لاسته راخي، د ماليې وړ نه دي.

که چيري د پور د اسنادو له ارزښت څخه ډيري پيسې ترلاسه کړل سي، لاسته راغلي اضافي مبلغ د ماليې وړ تابع دي. که چيري د پور اسناد د هغو د بازار له ارزښت څخه په ټيټه بيه وپلورل سي، د نوموړو اسنادو په ارزښت کي دغه راغلي کمښت د مجرايي وپلگښت په توگه گڼل کيږي. اضافي لاسته راغلي مبلغ چي د اضافي قیمت په نامه هم نومول کيدای سي، د پور اسنادو په د وران کي د ټکنټاني ډکمنيت سبب گرځي په داسي حال کي چي د پور د اسنادو په د وران کي دغه کمښت د اضافي ټکنټاني سبب گرځي. د پورنت او کمښت بايد د پور د سند د معياد (ټاکل سوي وخت ډيور د سند د صادرلو نه پيل د بيا پيريدني تر تاريخ پوري اساس و ټاکل سي.

هغه شتمني چي د شرکونو او ونډه لرونکو له مدغم کېدو څخه لاسته راخي هغه وخت د ماليې تابع نه گرځي، چي له لاندې شرايطو سره سمون ولري: ۱. د ۱۳۳۴ لمريز کال د سوداگري قانون اوبيا دکوم بل قانون له مخي پورتنۍ معامله هغه وخت د مدغم سوي معاملي په توگه گڼل کيږي چي د مدغم سوي شرکت ونډه لرونکي نوي تاسيس سوي شرکت ته انتقال کړل سي.

ب. کيدای سي يو افغان مېشت شخص دنوډې اسناد اوبيا خپله نوره شتمني يو سهامي اوبيا يومحدودالمسؤوليت شرکت ته په دې شرط انتقال کړي چي له انتقال څخه وروسته ۵٪ ونډه او يا دنوډې نور ډير اسناد ولري. نو د ونډې اسناد بايد د ونډې د ارزښت او د رايه ورکولو د صلاحيت له نظره وټاکل سي.

هغه مبلغ چي پور ورکونکي يې د تاديه سوي مبلغ په بدل کي له پور وړي څخه ترلاسه کوي د عايدو په توگه نه گڼل کيږي او پر عايداتو باندي د مالیاتو تابع نه گرځي. د مستاجر لخوا مالک ته د ورکړل سوي مالي اجارې د اجارې وړ شتمني په بيه د پانگي اصلي مبلغ څرگندوي او د مالک د ماليې وړ عايد نه گڼل کيږي.

هغه ټکنټانه چي په افغانستان کي د حکومت يا ښارواليو لخوا د پور د اسنادو له کبله ورکول کيږي پرته له دې چي آيا د انفرادي شخص (افغان يا بهرني) د سهامي او يا محدودالمسؤوليت شرکت کورني يا بهرني لخوا ترلاسه کيږي، له ماليې څخه معاف دي.

موقعیت استراتژیک و ژئواکونومیک افغانستان

حبیب الله عزیزی
کارشناس اداره کمک ها

شتمانه

SHTAMANA

له ولایتي گمرکونو څخه د ماليې وزارت د پلټني لوی ریاست د تللي پلاوي موندني د گمرکونو لوی ریاست له مشرتابه سره شریکي سوې

برای صنعت و رشد و شکوفایی اقتصادی در اختیار داشته باشد و بخشی از نیازمندی های شهروندان نیز برآورده گردد. روابط اقتصادی میان کشورهای جنوب آسیا و آسیای میانه بیشتر گردد.

این ظرفیت ژئوپلیتیکی امکان تأمین ثبات سیاسی دراز مدت را نیز ممکن می گرداند. با این حال، استفاده از این فرصت، بستگی تمام به همکاری جامعه جهانی و کشور های منطقه و اراده دولت مرکزی افغانستان دارد. سیاست خارجی و داخلی افغانستان تا چه اندازه بر محور ژئوپلیتیک انرژی منطقه متمرکز است؟ آیا ما می توانیم از موقعیت ژئوپلیتیکی که داریم از سیاست ژئواکونومیک کشور های منطقه در راستای ثبات سیاسی در افغانستان استفاده نمایم.

جدا از این مهم، آسیای جنوبی گزینه بدیل نیز در اختیار دارد. ایران به عنوان کشوری که دارای گاز طبیعی زیاد می باشد، گزینه بدیل برای پاکستان و هند است. اگر افغانستان از فرصت موجود استفاده نتواند کشور های جنوب آسیا ممکن گزینه بدیل را روی دست بگیرند.

به لحاظ اقتصادی تاپی بزرگترین پروژه اقتصادی برای افغانستان می باشد. اجرایی شدن آن موجب می شود تا امنیت نیز بهبود یابد. زیرا، در صورت اجرایی شدن آن، باعث می شود که کشور های منطقه به خصوص پاکستان در حمایت این پروژه نیز سهم فعال بگیرد. زیرا، پاکستان در آن شرایط میتواند جلو تهدید های امنیتی را بگیرد و سود اقتصادی بیشتر را نصیب گردد. در هر صورت، افغانستان جزئی از بازار کشور های منطقه می شود. در آن صورت منافع مشترک اقتصادی میان کشور ها شکل می گیرد که همین منافع مشترک همکاری های منطقه ای را افزایش می دهد و همگرایی و همسویی را تقویت می کند

آسیای میانه و آسیای جنوبی است. در یک طرف کشور های با منابع عظیم طبیعی قرار دارد که نیازمند آن است تا این منابع خود را به کشورهای جنوب آسیا صادر نماید و در طرف دیگر کشور های همانند هند و پاکستان و چین است که نیازمند منابع طبیعی است. تمام کشور های آسیای میانه همانند ازبکستان، ترکمنستان، قزاقستان، تاجیکستان و ... دارای منابع عظیم طبیعی است. همه این کشور ها به دنبال آن است تا امکان و فرصت های فراهم گردد تا بتواند منابع طبیعی خود را استخراج و به کشورهای آسیای جنوبی برساند. هند و پاکستان به خاطر کمبود منابع طبیعی نیازمند آن است تا از منابع طبیعی کشورهای آسیای میانه استفاده نماید. افغانستان تنها مسیری است که می تواند منابع طبیعی آسیای میانه به آسیای جنوبی برسد.

پاکستان به خاطر کمبود انرژی پروژه های کلان توسعه ای اش به حالت تعلیق در آمده است. هند از جمله کشور هایی است که رشد سریع را تجربه می کند با این حال، نیازمند انرژی است تا بتواند، تحول در جامعه روستایی خود نیز به وجود آورد. چین دومین قدرت بزرگ اقتصادی در جهان است. این کشور با رشد اقتصادی و جمعیت میلیاردی که دارد، به شدت به انرژی طبیعی نیازمند می باشد. از این رو، افغانستان معبر برای عبور انرژی کشورهای آسیای میانه به آسیای جنوبی است.

Bridas آمریکایی و برابیدس یونکال Unocal مسئله عبور خط لوله گاز نیز در دهه ۱۹۹۰ مطرح شد.

آرژانتینی از جمله شرکت هایی بود که در انتقال گاز ترکمنستان به پاکستان و هند از مسیر افغانستان رقابت می کردند. در دهه ۱۹۹۰ به خاطر عدم تأمین امنیت، این پروژه ممکن نشد. این مسئله یکبار دیگر در سال ۲۰۰۵ مطرح شد. در سال ۲۰۰۸ توافق اولیه میان چهار کشور ترکمنستان، افغانستان، پاکستان و هند صورت گرفت. نبود امنیت، انتقال انرژی یکی از دلایل اصلی اجرایی نشدن این پروژه می باشد. اجرا شدن این پروژه موجب می شود که افغانستان انرژی طبیعی

موقعیت استراتژیک افغانستان به مثابه حلقه وصل حوزه آسیای مرکزی و جنوب آسیا زمینه ای را فراهم ساخته، تا این کشور بتواند در راستای موقعیت پروژه های بزرگ اقتصادی منطقه نقش فوق العاده مهم داشته باشد.

هرچند موقعیت افغانستان یک موقعیت بری محسوب می گردد، اما موقعیت جغرافیایی آن با توجه به همسایگی با کشورهای مهم و پس از کشف نفت و گاز در حوزه های آسیای مرکزی و خلیج فارس موقعیت مهم استراتژیک به این کشور در نزدیکی و برقراری ارتباط با مناطق مذکور بخشیده است. همچنین همین موقعیت استراتژیک باعث مبدل شدن افغانستان به یک منطقه حایل در دوره رقابت دو امپراتوری روسیه تزاری و بریتانیا در قرن ۱۹ و جنگ سرد در قرن ۲۰ گردیده بود. این موقعیت خاص جغرافیایی در قرن حاضر نیز باعث توجه جدی غرب و به ویژه ایالات متحده در حضور مستقیم و دراز مدت برای پیگیری منافع ژئواستراتژیک غرب در منطقه گردیده است.

افغانستان به دلیل موقعیت استراتژیک خود به عنوان پل ارتباطی بری میان شبه قاره هند، آسیای مرکزی و خلیج فارس از اهمیت ژئوپولیتیک و اقتصادی بسزایی برخوردار است. نظر بعضی از اعضای جامعه بین المللی این است که بیشتر مشکلات امنیتی و ثبات جهان از شرق میانه و منطقه ای که افغانستان را احاطه کرده است سرچشمه می گیرد. بنای امنیت و ثبات افغانستان نه تنها برای مردم افغانستان بلکه برای تمام جهان اهمیت حیاتی دارد. برخلاف چین و فدراتیف روسیه دیگر کشورهای عمده دسترس عملی به ذخایر بزرگ انرژی آسیای میانه و منطقه ی بحیره کاسپین نداشته و در تلاش این هستند تا از این منابع در چوکات روابط اقتصاد بازار مستفید گردند.

افغانستان می تواند یکی از گزینه ها برای احداث زیربنای انتقال منابع انرژی باشد. موقعیت جغرافیایی افغانستان زمینه ها و فرصت های زیاد اقتصادی را برای کشور فراهم می کند. افغانستان کشور حایل میان

د گمرکونو او عوایدو په چارو کي د ماليې وزارت سلاکار ښاغلي اسدالله ساجد(خبیب) او د گمرکونو لوی ریاست عملیاتی مرستیال ښاغلي محمد عمر مومند په دې اړه تېره ورځ د ماليې وزارت د پلټني له لوی رئیس ښاغلي انجنیر عبدالطیف خالد سره د گمرکونو او عوایدو معینیت د غونډو په تالار کي وکتل. په دې کتنه کي د ماليې وزارت د پلټني لوی رئیس او مل پلاوي یې له یو شمېر ولایتي گمرکونو څخه د یاد ریاست د تللي پلاوي موندني د گمرکونو د لوی ریاست له مشرتابه سره شریکي کړي او له دوی څخه یې په یادو گمرکونو کي د سته ستونزو د ژر حل غوښتنه وکړل. د گمرکونو لوی ریاست مشرتابه له دوی څخه د منني تر څنګ داد ورکړ چي سته ستونزو ته به د هیواد د نافذه قوانینو په رڼا کي رسیدگي وسي، او دغه راز یې د دواړو لوریو د گمرکونو او د پلټني د لویو ریاستونو تر منځ پر لا همغږی تینکار وکړ.

د امتیاز خاوند: د ماليې وزارت

مسؤل مدیر: احمد ولي حقمل

د مسؤل مدیر مرستیال: محمد تمیم حیدري

اېډیټوران: اجمل زاهد او محمد ابراهیم کران

د خبر مدیر: داود نظري

خبريال: سيد مصطفي سروش

جمع آوری معلومات: محمد افضل الکوزی

عکاس: فضل احمد یوسفزی

دیزاینر: محمد نسیم ظهوري

د اړیکو شمېرې:

+۹۳ ۹۲۴ ۹۲۴ ۲۰۲ (۰) / +۹۳ ۰۹۹۹ ۰۰۰۰ ۰۷۹۶۶ (۰) ۹۳

برېښنالیک: magazine@mof.gov.af

پته: پښتونستان واپ څلور لارې، کابل، افغانستان.

جلسه ی هیئت مدیره شرکت دولتی افغان تور دایر گردید

تصامیم قبلی هیئت مدیره پیرامون حل مشکلات و رفع نیازمندی شرکت، مشکلات موجود در میدان هوایی بین المللی کابل و دیگر مسائل مرتبط بحث و تبادل نظر صورت گرفت.

جلسه ی هیئت مدیره، بعد از بحث های همه جانبه اساسنامه شرکت دولتی افغان تور و کمیته اجرائیوی فعلی این شرکت را مورد تأیید قرار داد.

جلسه ی هیئت مدیره شرکت دولتی افغان تور تحت ریاست محترم انجنیر اوریاخیل، نماینده وزارت مالیه و رئیس هیئت مدیره آن شرکت در تالار ریاست عمومی شرکت های دولتی دایر گردید.

در این جلسه که اعضای هیئت مدیره و شماری از مسئولین وزارت مالیه اشتراک داشتند، در رابطه به تعیین رئیس کمیته اجرائیوی شرکت دولتی افغان تور، تفویض صلاحیت برای رئیس کمیته اجرائیوی، اخذ گزارش از